

Helsingin käräjäoikeus

Asia: Vastaajan lausuma III asiassa L 706/2022/1504

Vastaaja: Fazer Ravintolat Oy, Helsinki

**Asiamies ja prosessi-
osoite:** Asianajaja Mikko Helenius
Asianajotoimisto Jaatela & Helenius Oy
Pasilan puistotie 5
00240 Helsinki
puh. 09-8684 2430, 050-535 9134
fax 09-8684 2432
mikko.helenius@jaatelahelenius.fi

Kantaja: Mika Vauhkala

**Asiamies ja prosessi-
osoite:** OTM Aki Nummelin
aki.nummelin@gmail.com
puh. 0400-432 428

LAUSUMA:

Käräjäoikeus on varannut vastaajille mahdollisuuden lausua kantaja Mika Vauhkanen pyynnöstä tulevan pääkäsittelyn kuvaamisesta, tallentamisesta ja julkisesta levittämisestä.

Kantaja pyytää ensisijaisesti mahdollisuutta striimata koko oikeudenkäynti julkisuuteen nettiyhteyden kautta toteutuvalla kuvayhteydellä, toissijaisesti mahdollisuutta kuvata oikeudenkäynti siten, että kuvamateriaali näytettäisiin oikeudenkäynnin pitämisen jälkeen julkisesti ja viimesijaisesti oikeutta kuvata videolle todistajien Mika Jantunen, Matti Muukkonen sekä asiantuntijalausunnon antavan Aseem Malhotran puheenvuorot kokonaisuudessaan sekä kantajan puheenvuoro ja näyttää nämä puheenvuorot julkisesti heidän esiintymisensä jälkeen.

Suullisen käsittelyn taltioinnista säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain 21 pykälässä.

Sen mukaan muu kuin tuomioistuin saa julkisessa suullisessa käsittelyssä valokuvata, nauhoittaa ja muulla tavoin tallentaa sekä siirtää teknisin menetelmin kuvaa ja ääntä vain puheenjohtajan luvalla ja hänen antamiensa ohjeiden mukaisesti.

Lupa tallentamiseen ennen asian käsittelyn alkua tai tuomioistuimen ratkaisua julistettaessa voidaan myöntää, jos:

- 1) tallentamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa asianosaisen tai muun kuultavan yksityisyyden suojalle eikä se vaaranna hänen turvallisuuttaan; eikä
- 2) luvan epäämiseen ole muuta 1 kohtaan verrattavaa painavaa syytä.

Lupa oikeudenkäynnin tallentamiseen muilta osin voidaan myöntää, jos 2 momentissa säädetyt edellytykset ovat olemassa eikä tallentamisesta myöskään ole haittaa suullisen käsittelyn häiriöttömälle kululle ja oikeudenkäyntiin osalliset antavat siihen suostumuksensa.

Lain mukaan taltiointi tarkoittaa valokuvaamista, nauhoittamista ja muulla tavoin tallentamista sekä kuvan ja äänen siirtämistä teknisin menetelmin. Kantajan pyynnössä mainittu striimaaminen on kuvan ja äänen siirtämistä teknisin menetelmin. Kantajan nimeämien, oikeudessa kuultavien henkilöiden kertomusten kuvaaminen videolle on lain tarkoittamaa nauhoittamista.

Mainittu 21 pykälä jakaa tallentamisen kahteen osaan. Näitä ovat ensiksikin tallentaminen ennen asian käsittelyn alkua tai tuomioistuimen ratkaisua julistettaessa. Toiseksi tallentaminen voi lain mukaan koskea oikeudenkäynnin tallentamista muilta osin.

Kantajan pyyntö koskee säädöksen jälkimmäistä osaa eli muilta osin-tallentamista, koska kantaja pyytää lupaa saada striimata koko oikeudenkäynti julkisuuteen tai kuvata ja tallentaa oikeudenkäynti ja esittää se myöhemmin julkisuudessa. Samoin nimettyjen henkilöiden kertomusten tallentaminen on pykälän tarkoittamaa muilta osin-tallentamista.

Hallituksen esityksen (HE 13/2006) sivulla 62 on todettu muun muassa seuraavaa. "Oikeuskäytännössä lupa kuvaamiseen tavallisesti annetaan suullisen käsittelyn alussa, jolloin varsinainen asian käsittely voidaan rauhoittaa taltioinnin aiheuttamalta häiriöltä."

Samalla sivulla on edelleen todettu, että "Tarkoitus olisi se, että oikeudenkäynnin tallentaminen ennen asian käsittelyn alkua ja tuomioistuimen ratkaisua julistettaessa voitaisiin sallia lievemmin edellytyksin kuin oikeudenkäynnin tallentaminen muilta osin."

Lisäksi sivulla 62 todetaan, että "Varsinaisen käsittelyn eli esimerkiksi asianosaisen esittämien puheenvuorojen tai todistelun vastaanottamisen aikana tallentaminen voitaisiin sallia vain, jos 2 momentissa säädetyt edellytykset olisivat olemassa eikä tallentamisesta myöskään olisi haittaa suullisen käsittelyn häiriöttömälle kululle ja oikeudenkäyntiin osalliset antaisivat siihen suostumuksensa."

Oikeudenkäyntiin osalliselle ei aseteta laissa tai hallituksen esityksessä perusteluvelvollisuutta sille, miksi osallinen sallii tai kieltää tallentamisen.

Fazer Ravintolat Oy jättää käräjäoikeuden harkintaan oikeudenkäynnin tallentamisen ennen käsittelyn alkua. Vastajan näkemyksen mukaan asialla ei ole sellaista yleistä merkitystä, että kuvaaminen ennen käsittelyn alkua olisi perusteltua. Kantajan oma, subjektiivinen näkemys koronapassista ja sen vaatimisen edellytyksistä ei tee tästä asiasta sillä tavoin yleisesti merkittävää, että kuvaaminen istunnon alussa olisi perusteltua.

Mikäli tässä asiassa päädyttäisiin vastoin käsitystämme ratkaisun julistamiseen, jää myös sen tallentaminen käräjäoikeuden harkintaan.

Sen sijaan Fazer Ravintolat Oy vastustaa oikeudenkäynnin tallentamista muilta osin.

Pääkäsittelyä ei tule tallentaa muilta osin, koska Fazer Ravintolat Oy ei anna sille suostumustaan (21 § 3 momentti).

Tallentamisesta on haittaa myös suullisen käsittelyn häiriöttömälle kululle, minkä vuoksi sitä ei tule sallia.

Helsingissä, joulukuun 29. päivänä 2023

Mikko Helenius
asianajaja, Espoo
Fazer Ravintolat Oy:n asiamiehenä